

ЗАКОН О ДРЖАВНОЈ АГЕНЦИЈИ ЗА ИСТРАГЕ И ЗАШТИТУ (Неслужбени пречишћени текст¹)

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Дјелокруг прописивања

(1) Овим законом оснива се Државна агенција за истраге и заштиту (у даљем тексту: СИПА) и утврђује се њена надлежност и организација као полицијског органа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ).

(2) На сва остала питања значајна за дјеловање СИПА-е као полицијског органа, у мјери у којој нису прописана овим законом, примјењује се Закон о полицијским службеницима БиХ, *Закон о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ, Закон о независним и надзорним тијелима полицијске структуре БиХ и други закони које примјењује СИПА у свом раду.*

(3) На сва питања организације и управљања те друга питања значајна за функционисање СИПА-е као управне организације, као што је доношење Правилника о унутрашњој организацији и других прописа, управни надзор, однос између институција БиХ те однос према правним и физичким лицима, у мјери у којој нису прописана овим законом, примјењује се Закон о министарствима и другим органима управе БиХ, те Закон о управи.

Члан 2.

Дефиниција СИПА-е

(1) СИПА је управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ (у даљем тексту: Министарство), са оперативном самосталношћу, основана ради обављања полицијских послова, а на чијем је челу директор и која се финансира из Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине.

¹Неслужбени пречишћени текст садржи: Закон о Државној агенцији за истраге и заштиту ("Службени гласник БиХ", број 27/04); Закон о измјенама и допунама Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту ("Службени гласник БиХ", број 63/04), којег је својом одлуком наметнуо Високи представник за Босну и Херцеговину, а који је потврђен Законом о измјенама и допунама Закона о полицијским службеницима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 35/05) - означен **подебљаним словима**; Закон о измјенама и допунама Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту ("Службени гласник БиХ", број 49/09) - означен *косим словима*; Закон о измјени Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту ("Службени гласник БиХ", број 40/12) - означен подвученим словима.

Неслужбени пречишћени текст служи за интерну употребу и на њега се не може позивати приликом службене употребе.

(2) СИПА дјелује искључиво на професионалним основама, не заступајући, не штитећи нити подривајући интересе било које политичке странке, регистроване организације или удружења, било којег конститутивног или другог народа у БиХ.

Члан 3.

Надлежност СИПА-е

(1) Послови из надлежности СИПА-е су:

а) спречавање, откривање и истрага кривичних дјела из надлежности Суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд), а посебно: организованог криминала, тероризма, ратних злочина, трговине људима и других кривичних дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним правом, те тешког финансијског криминала;

б) прикупљање обавјештења и података о кривичним дјелима из тачке 1. овог става те праћење и анализа безбједносне ситуације и појава које погодују настанку и развоју криминалитета;

ц) пружање помоћи Суду и Тужилаштву Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Тужилаштво) у прикупљању обавјештења, те извршавање налога Суда и Главног тужиоца БиХ (у даљем тексту: Тужилац);

д) заштита свједока;

е) спровођење међународних споразума о полицијској сарадњи и других међународних инструмената у њеној надлежности;

ф) криминалистичка експертиза;

г) остали послови прописани законом и другим прописом.

(2) СИПА обрађује податке и води евиденције у складу са Законом о полицијским службеницима БиХ, Законом о заштити личних података БиХ и другим прописима БиХ.

Члан 4.

Успостава СИПА-е

(1) Сједиште СИПА-е је у Источном Сарајеву.

(2) СИПА има најмање двије регионалне канцеларије са сједиштем у Бања Луци и Мостару.

(3) Савјет министара БиХ (у даљем тексту: Савјет министара) може донијети одлуку о успостави нових регионалних канцеларија.

(4) СИПА има одјељења и јединице.

(5) Уз одјељења и јединице основане овим законом, остале организационе јединице унутар или изван сједишта СИПА-е могу се успоставити Правилником о унутарашњој организацији *Државне агенције за истраге и заштиту* (у даљем тексту: *Правилник*).

Члан 5.

Радни односи у СИПА-и

(1) *Запослени у СИПА-и су полицијски службеници, државни службеници, запосленици и остали запослени у складу са Правилником.*

(2) Полицијски службеници су овлаштена службена лица на чије се радне односе примјењује Закон о полицијским службеницима БиХ.

(3) *На радне односе државних службеника примјењује се Закон о државној служби у институцијама БиХ, а на радне односе запосленика Закон о раду у институцијама БиХ.*

(4) Радна мјеста на којима раде полицијски службеници те радна мјеста државних службеника, *запосленика* и осталих запослених уређују се Правилником.

Члан 6.

Полицијска овлаштења

Полицијски службеници запослени у СИПА-и примјењују полицијска овлаштења у складу са Законом о полицијским службеницима БиХ и поступају као овлаштена службена лица у складу са законима о кривичном поступку у БиХ (у даљем тексту: Закон о кривичном поступку).

II – ОРГАНИЗАЦИЈА

1. Управљање

Члан 7.

Руковођење, именовање и разрешење

(1) *СИПА-ом руководи директор СИПА-е* (у даљем тексту: *директор*).

(2) *Директор има једног замјеника и помоћнике директора, који за свој рад одговарају директору.*

(3) *Директора и замјеника директора именује Савјет министара на предлог министра безбједности БиХ* (у даљем тексту: *министар*), *са листе кандидата коју достави Независни одбор, на мандат од четири године, уз могућност реименовања у другом наредном мандату.*

(4) *Савјет министара разрешава директора и замјеника директора према условима и процедурама које спроводи Независни одбор.*

(5) *Директор и замјеник директора могу бити разрјешени дужности прије истека мандата.*

а) на лични захтјев;

б) ако му је коначном одлуком изречена дисциплинска мјера због учињене теже повреде радне дужности;

ц) ако је осуђен за кривично дјело, осим за кривично дјело из области безбједности саобраћаја;

д) ако се утврди да је активни члан политичке партије;

е) ако се на основу мишљења надлежне здравствене установе утврди да је трајно спријечен да обавља дужност.

(6) Директор и замјеник директора не могу бити из истог конститутивног народа.

Члан 8.

Дужности и одговорности директора

(1) Директор:

а) представља СИПА-у;

б) израђује годишњи план рада према смјерницама предсједавајућег Савјета министара те годишњи буџет СИПА-е и предлаже их министру, који их просљеђује Савјету министара;

ц) руководи и усмјерава обављање послова из надлежности СИПА-е;

д) обезбјеђује правилно извршавање смјерница и налога тужиоца о радњама полицијских службеника у вези са кривичним поступком;

е) обезбјеђује сарадњу са органима за спровођење закона те осталим одговарајућим тијелима у БиХ;

ф) обезбјеђује сарадњу са органима за спровођење закона и осталим надлежним службама страних држава, као и спровођење осталих међународних споразума о полицијској сарадњи и других међународних инструмената из надлежности СИПА-е.

(2) Уз дужности и одговорности из става 1. овог члана, директор обавља и друге послове, као што су:

а) доношење Правилника уз сагласност Савјета министара, као и других прописа предвиђених законом, који су потребни ради обављања послова из надлежности СИПА-е;

б) распоређивање дужности помоћницима директора, начелницима, и осталим руководиоцима основних организационих јединица у складу са законом, Правилником и другим прописима;

ц) доношење одлука о запошљавању, распоређивању и престанку рада запослених у СИПА-и у складу са, одговарајућим законима и прописима.

д) спровођење активности за набавку оружја и муниције у сарадњи с Агенцијом за полицијску подршку, а уз сагласност министра;

е) спровођење активности у вези с програмима обуке и стручног усавршавања запослених у СИПА-и, а сходно Закону о Дирекцији за координацију полицијских тијела и о Агенцијама за подршку полицијској структури БиХ и Закону о полицијским службеницима БиХ;

ф) подношење годишњег извјештаја о раду и ситуацији на подручјима из надлежности СИПА-е министру, који га просљеђује Савјету министара те посебне извјештаје по потреби или на захтјев министра;

г) подношење извјештаја Парламентарној скупштини БиХ, Савјету министара и Предсједништву БиХ, на њихов захтјев;

х) обављање других дужности прописаних законом и другим прописима.

(3) Директор је одговоран за законитост рада СИПА-е и за законито трошење средстава додијељених СИПА-и из Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине.

(4) Директор је за свој рад и рад СИПА-е, те за ситуацију на подручјима из надлежности СИПА-е одговоран министру и Савјету министара.

Члан 9.

Замјеник директора, помоћници директора и начелници

(1) Замјеник директора замјењује директора за вријеме његовог одсуства, испуњава поједине дужности које му пренесе директор те обавља задужења која му, према потреби, додјељује директор у циљу ефикасног и правилног обављања послова СИПА-е.

(2) Помоћници директора, односно начелници руководе одјељењем, односно јединицом на чијем су челу, а за свој рад и рад одјељења, односно јединице одговарају директору.

(3) Помоћници директора и остали руководећи службеници основних организационих јединица се постављају, именују, престаје им радни однос у складу са Законом о полицијским службеницима БиХ и Законом о државној служби у институцијама БиХ.

(4) Након истека мандата помоћника директора, полицијски службеник који је био на таквом положају распоређује се на положај за који је потребан чин главног инспектора.

Члан 10.

Спријеченост директора

(1) Ако директор није у могућности да испуњава своје дужности и одговорности, испуњава их замјеник директора, све док их директор поново не буде у могућности преузети или до именованања новог директора.

(2) Ако директор не може поново преузети своје дужности и одговорности, спроводи се поступак у складу с одредбама члана 7. став (3) овог закона.

2. Структура

Члан 11.

Састав СИПА-е

СИПА се састоји од слjedeћих одјелења и јединица:

- а) Криминалистичко-истражно одјелење;
- б) Финансијско-обавјештајно одјелење;
- ц) Одјелење за заштиту свјedoка;
- д) Јединица за специјалну подршку;
- е) Одјелење за унутрашњу контролу;
- ф) ниже организацијске јединице успостављене Правилником.

Члан 12.

Послови и задаци Криминалистичко-истражног одјела

Криминалистичко-истражно одјелење:

- а) ради на откривању и истражи кривичних дјела из надлежности Суда, проналажењу и хапшењу починилаца тих кривичних дјела и њиховом довођењу Тужиоцу, под надзором, смјерницама и налозима Тужиоца у складу са законом о кривичном поступку;
- б) ради на спречавању кривичних дјела;
- ц) пружа оперативну помоћ Финансијско-обавјештајном одјелењу;
- д) прикупља обавјештења и податке о кривичним дјелима, прати и анализира безбједносну ситуацију и појаве које погодују настанку и развијању криминалитета;
- е) организује и обавља криминалистичко-стручно послове.

Члан 13.

Послови и задаци Финансијско-обавјештајног одјела

Финансијско-обавјештајно одјелење:

- а) прима, прикупља, евидентира, анализира, истражује и просљеђује Тужиоцу информације, податке и документацију примљену у складу са законом и другим прописима БиХ о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности;

б) остварује међународну сарадњу на пољу спречавања и истраге прања новца и финансирања терористичких активности;

ц) пружа Тужиоцу стручну подршку из подручја финансија.

Члан 17.

Послови и задаци Одјела за заштиту свједока

Одјелење за заштиту свједока спроводи заштиту свједока у складу са законима и другим прописима БиХ о заштити свједока.

Члан 18.

Послови и задаци Јединице за специјалну заштиту

(1) Јединица за специјалну подршку пружа помоћ другим одјелењима обезбјеђујући додатну полицијску тактику, опрему и особље, када су потребне појачане мјере безбједности.

(2) ЈСП обавља најзахтјевније и најсложеније тактичке и оперативно-техничке полицијске радње, примјењујући полицијска овлаштења у високоризичним ситуацијама када су неопходне посебне вјештине, обученост и опрема.

(3) Употребу ЈСП-а одобрава директор.

Члан 19.

Послови и задаци Одјела за унутрашњу контролу

Одјелење за унутрашњу контролу надлежно је за:

а) интерне истраге по представкама о неприличном понашању запослених СИПА-е;

б) истраге употребе силе, нарочито ватреног оружја, корупције и злоупотребе овлаштења од стране полицијских службеника у складу са Законом о полицијским службеницима БиХ;

ц) интерне контроле поступака унутар одјелења, како би се обезбиједило прописно поступање по закону, правилницима, полицијским приручницима и писаним наредбама;

д) развој стручних стандарда и политике поступања.

Члан 20.

Додатни послови и задаци организационих јединица

Додатни послови и задаци организационих јединица могу се детаљније уредити Правилником, у складу с овлашћењима прописаним Законом.

III - СЛУЖБЕНА САРАДЊА

Члан 21.

Пружање помоћи

(1) Органи управе и друга тијела, службе и друге институције у БиХ, ентитетска и кантонална министарства унутрашњих послова, царинске и пореске власти, финансијска полиција, тијела за *међународну оперативну полицијску сарадњу*, надлежна тијела Брчко Дистрикта БиХ и друга одговарајућа тијела дужна су сарађивати са СИПА-ом и на њен захтјев пружити помоћ СИПА-и у обављању послова из њене надлежности те координирати дјелатности из своје надлежности, у складу са законом и другим прописима о заштити извора, метода и осталих нејавних информација.

(2) СИПА је дужна сарађивати и пружити помоћ тијелима из става 1. овог члана на њихов захтјев.

(3) Начин пружања помоћи и сва остала питања везана уз пружање помоћи и сарадњу из ст. 1. и 2. овог члана уређују се међусобним споразумом или другим правним актом у мјери у којој нису утврђена законом.

Члан 22.

Дужност обавјештавања надлежнога тијела

(1) СИПА је дужна обавијестити *тијела из члана 21. став (1) овог закона* о сазнањима прикупљеним у обављању својих дужности, а у вези са припремањем или почињењем кривичног дјела које је у надлежности тог тијела, као и о мјерама и радњама предузетима у циљу спречавања почињена или проналажења и хапшења починилаца таквих кривичних дјела.

(2) *Тијела из члана 21. став (1) овог закона* дужна су обавијестити СИПА-у о сазнањима прикупљеним у обављању својих дужности, а у вези са припремањем или почињењем кривичног дјела из надлежности СИПА-е, као и о мјерама и радњама предузетима у циљу спречавања почињења или проналажења и хапшења починилаца таквих кривичних дјела.

Члан 23.

Међународна сарадња

(1) СИПА може сарађивати са страним органима за спровођење закона и другим страним одговарајућим тијелима, у циљу обављања *послова утврђених у члану 3. овог закона*. Сарадња може укључивати размјену података и заједничко обављање радњи из надлежности СИПА-е.

(2) СИПА може доставити страним органима за спровођење закона и другим страним одговарајућим тијелима податке о држављанима БиХ, уколико прими обавјештење да држављанин представља опасност за безбједност БиХ, државу у којој се налази или ширу опасност за регионалну или глобалну безбједност.

(3) Сарадња са страним органима за спровођење закона у кривичним стварима обавља се преко *надлежних органа и институција БиХ*.

(4) *Изузетно од одредаба става 2. овога члана, СИПА неће доставити податке о држављанима БиХ уколико нема разумно осигурање да ће прималац обезбиједити исти степен заштите података који се обезбјеђује у БиХ.*

(5) Уколико се подаци односе на кривични поступак који се води у БиХ, размјена података из овога члана врши се у складу са Законом о кривичном поступку, *Законом о заштити личних података и Законом о заштити тајних података.*

IV - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Престанак важења претходних закона

(1) Даном ступања на снагу овог закона престаје важити Закон о Агенцији за информације и заштиту Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 15/02).

(2) Запослени, имовина, укључујући и обавезе, те средства рада Агенције за информације и заштиту Босне и Херцеговине постају запослени, имовина и средства рада Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА-е).

Члан 24а.

Прелазни период

(1) У прелазном периоду, организовање и спровођење физичке и техничке заштите лица и објеката органа БиХ и дипломатско-конзуларних органа који се посебно штите у складу с одговарајућим законима, међународним обавезама и другим прописима које доноси Савјет министара обављаће СИПА до остваривања услова да их преузме Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ, а најкасније у року од 90 дана од почетка рада Дирекције.

(2) Заштићена лица у смислу овог закона су: чланови Предсједништва БиХ; предсједавајући Савјета министара; министри у Савјету министара; предсједавајући Дома народа Парламентарне скупштине БиХ; предсједавајући Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ; предсједник Суда БиХ; главни тужилац БиХ; страни званичници у посјети БиХ и друга лица по одлуци Савјета министара.

(3) Када то ситуација налаже, по одлуци директора, а на основу стручне процјене СИПА-е, СИПА може пружити заштиту: осталим члановима Парламентарне скупштине БиХ, осталим судијама Суда БиХ, замјенику тужилоца и осталим тужилоцима Тужилаштва БиХ, лицима запосленим у институцијама БиХ, у дипломатским и конзуларним представништвима БиХ, те лицима у посјети БиХ.

(4) Заштићени објекти и друга имовина у смислу овог закона су објекти и друга имовина којој је БиХ обавезна да пружи заштиту према међународном праву и закону, или по одлуци Савјета министара.

Члан 25.

Примјењиви прописи

(1) Правилник ће бити донесен у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) До усвајања одговарајућих прописа, СИПА примјењује прописе донијете према Закону о Државној агенцији за истраге и заштиту ("Службени гласник БиХ", бр. 27/04 и 35/05), у мјери у којој ти прописи нису у супротности са овим законом и Законом о полицијским службеницима БиХ.

Члан 26.

Именовања

*(1) Поступак именовања директора, замјеника директора, помоћника директора за Криминалистичко-истражно одјељење и помоћника директора за Одјељење за унутрашњу контролу започеће се по протеку рока од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона, а окончаће се најкасније у року до **8 мјесеци** од дана ступања на снагу овог закона.*

*(2) Именовања из става 1. овог члана ступиће на снагу првог дана по истеку рока од **8 мјесеци** од дана ступања на снагу овога закона, у којем року директор и замјеници директора именовани према закону из члана 24. става 1. овога закона обављају послове и надлежности по овом закону.*

Члан 26а.

Мандат именованих лица

(1) Мандат лица која на дан ступања на снагу овог закона обављају функцију директора и замјеника директора не може трајати дуже од периода који је прописан чланом 7. став (3) овог закона.

(2) Мандат лица која на дан ступања на снагу овог закона обављају функцију помоћника директора за Криминалистичко-истражни одјел и помоћника директора за Одјел за унутрашњу контролу трајаће до истека мандата на који су именовани.

(3) Трајање мандата лицима из ст. (1) и (2) овог члана рачуна се од дана када су директор, замјеник директора, помоћник директора за Криминалистичко-истражни одјел и помоћник директора за Одјел за унутрашњу контролу преузели своје дужности.

Члан 27.

Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

"Службени гласник БиХ", број 27/04

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу одмах и одмах се објављује.

"Службени гласник БиХ", број 63/04

Закон о усвајању Закона о измјенама и допунама Закона о државној агенцији за истраге и заштиту који је на привременим основама донио Високи представник за Босну и Херцеговину, објављен у ("Службеном гласнику БиХ", број 35/05)

"Службени гласник БиХ", број 49/09

Члан 23.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

"Службени гласник БиХ", број 40/12

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".